

INTERVJU DAMIR KRSTIČEVIĆ

PRVI HRVAT U KUĆI SLAVNIH AMERIČKOG WAR COLLEGEA

NOVIM
ORUŽJEM
ŠTITIMO
DRŽAVU
TO NIJE
UTRKA SA
SRBIJOM

STR. 10

PRVI HRVAT U KUĆI
SLAVNIH AMERIČKOG
WAR COLLEGEA

DAMIR KRSTIČEVIĆ

Let u F16
Ministar Krstičević
za posjetu Minnesota
je letio u močnom
američkom zrakoplovu

Razgovarao: DAVOR IVANKOVIĆ

I

mati bivšeg vojnika, generala i ratnog zapovjednika 4. Gbr na čelu Ministarstva obrane pokazalo se za Hrvatsku vojsku dobrim izborom. Prije ni godinu i pol dana vojni je proračun HV-a bio na povijesnom minimumu, a sada je za četvrtinu veći te je započela sustavna modernizacija HV-a, podizanje standarda vojnika i časnika. Krstičevića nesumnjivo vole u vojsci, a vratio se iz SAD-a, gdje je svečano bio primljen, kao prvi Hrvat, u Kuću slavnih američkog War Collegea. No, ono što je njega vjerojatno i jače razveselilo bila je mogućnost da poleti na F-16-ici Nacionalne garde Minnesota. U više od sat vremena leta, nakon što je izdržao i prava pilotska G opterećenja, Krstičević je kazao da sada razumije hrvatske pilote koji jedva čekaju da uđu u hrvatske F-16.

U posljednjih 20-ak godina dosta je Hrvata pohadalo vojne škole u SAD-u, no nakon povratka u RH njihove su karijere stale, a dosta ih je čak moralno i izaci iz HV-a. Zašto je unutar sustava bilo otpora prema vojnicima školovanima u SAD-u?

U pravu ste i ne znam zašto je to bilo tako. Bez obzira na razloge koji su vodili takvom stanju, moram reći kako to ni najmanje nije bilo dobro. To sada sustavno mijenjam. Američke, njemačke i britanske vojne škole spadaju među najbolje u svijetu. Iskustvo i obrazovanje na Ratnoj školi Kopnene vojske SAD-a meni je uvelike pomoglo u vojnoj, poslovnoj, a sada i političkoj karijeri. Puno sam toga naučio o strateškom planiranju, kritičkom promišljanju, procesu donošenja odluka na strateškoj razini, o važnosti timskog rada. Časnici koji završe tako prestižne vojne škole moraju biti kralježnica HV-a i moj je rad usmjeren upravo u tom smjeru.

Kakva je sada situacija, imaju li oni koji se školuju u inozemstvu sada bolje izglede u HV-u?

U Hrvatskoj vojsci najbrže će napredovati oni koji su najbolji. To podrazumijeva one koji budu imali najbolje rezultate u svom radu, obuci i školovanju. Tako ćemo, uz izvrsne hrvatske vojne škole, vrednovati i vojne škole na-

BEZ JAKOG HV-a I SIGURNOSTI ZEMLJE NEMA NI VRTIĆA, ŠKOLA, BOLNICA I RAZVOJA

ŽELIMO SURAĐIVATI S NAJBOLJIMA. TO IZRAEL

“

NE UTRKUJEMO
SE SA SRBIJOM U
NAORUŽAVANJU.
SVAKA DRŽAVA IMA
PRAVO NA OBRANU.
BI LI UOPĆE DOŠLO
DO RATA DA SMO
1991. IMALI F16?

MINNESOTA NATIONAL GUARD PHOTO BY MASTER SGT. BLAIR HEUSDEN

ZASIGURNO JEST, A IMAMO ZAJEDNIČKOG PARTNERA, SAD

NA PROSLAVU OLUJE U KNINU OVE GODINE DOLA

nastavak s prethodne stranice >>

ših saveznika i prijatelja. Početkom ove godine promijenili smo vojne zapovjednike na strateškoj razini, napravili smo svojevrsnu smjenu generacija. Za nove zapovjednike imenovali smo ljudе s iskustvom iz Domovinskog rata, koji su svoje vojno znanje i umijeće usavršili na vrhunskim stranim vojnim školama. Za zapovjednika Hrvatske kopnene vojske postavljen je brigadni general Siniša Jurković, koji je završio National War College u SAD-u, kao i njegov zamjenik brigadni general Boris Šerić. Zapovjednik HRM-a komodor Ivo Raffanelli završio je prestižnu vojnu školu za pomorske časnike u Njemačkoj, a zapovjednik HRZ-a brigadni general Mato Mikić također je dio svog vojnog obrazovanja proveo u SAD-u. Ove godine, nakon punih 16 godina, imamo polaznika na Air War Collegeu u SAD-u. Znanje je moć, naši se časnici moraju tijekom vojne karijere stalno usavršavati i učiti, u tome će imati moju punu potporu i uistinu sam uvjeren u sjajnu budućnost HV-a.

Niz je godina Hrvatska, poput velikog broja europskih članica NATO-a, intenzivno smanjuvala svoj vojni proračun. Što ste uspjeli pomaknuti?

Od 2008. godine obrambenom proračunu uzeto je više od 1,2 milijarde kuna. Ni jedan resor nije izgubio toliko. Naravno da se to odrazilo ne samo na opremljenost i modernizaciju HV već i na standard i zadovoljstvo vojnika. Pobjedničkom hrvatskom vojniku oduzeta su materijalna prava, prehrana, ali i ponos i dostanstvo! Ova Vlada to mijenja. Povećan je obrambeni proračun u 2017. i u 2018. godini, što nam je omogućilo da realiziramo planirane projekte. Nakon 15 godina donijeli smo novu Strategiju nacionalne sigurnosti, a Zakonom o sustavu domovinske sigurnosti uspostavili smo sustav koji se već provodi u praksi. Vratili smo HV u Sinj, a posebno sam ponosan što je hrvatski vojnik ponovno u herojskom gradu Vukovaru. Grad heroj je gravitacijsko središte naše pobjedičke vojske, on nam daje snagu i poticaj za sve izazove pred nama. Proveli smo obuku za pilote i tehničare za helikoptere Kiowa Warrior, proveli smo prva samostalna gađanja. Provedena su i prva gađanja na moćnim Panzer haubicama. Ugovorili smo remont helikoptera Mi-171Sh. Ugovorena je i nabava daljinski upravljanje oružane stranice s protuoklopnim rakетnim vođenim sustavom za borbeno oklopno vozilo Patria. HV smo proželi simbolima i vrijednostima Domovinskog rata. Prošle godine, nakon 17 godina, vratili smo ceremoniju Velike smjenu straže na Trg svetog Marka. Ove subote počinje ovogodišnji ciklus smjene straže koji će trajati do Dana neovisnosti. Bezimene dvorane u vojarnama i vojnim objektima imenovali smo po ljudima zaslužnim za stvaranje HV-a i po postrojbama zaslužnim za veličanstvene pobjede. Otvorili smo

Nakon više od sat vremena leta, Krstičević je kazao da sada razumije hrvatske pilote koji jedva čekaju da uđu u hrvatske F-16

U vojarni u Karlovcu na ispraćaju prvog hrvatskog kontingenta u operaciju potpore miru Ujedinjenih naroda u Libanonu – UNIFIL

vojsku narodu, važne obljetnice slavimo na trgovima zajedno s građanima. Vidjeli ste proslavu Četvrte brigade na rivi u Splitu, gdje nam se u povodu toga pridružilo više desetaka tisuća ljudi, kao i u Zadru, na obilježavanju Maslenice. Bez te povezanosti s narodom nema ni jakog HV-a.

Koji su vam prioriteti do kraja mandata, kakvu će vojsku Hrvatska imati 2020.?

Prioritet je remont helikoptera Mi-171Sh koji su nam vrlo bitni za zadaće pomoći civilnim institucijama u gašenju požara i hitnim medicinskim prevoženjima. Očekujem završetak remonta u prvoj polovici 2019. godine. Također nam je bitno da uspješno provedemo opremanje prvih osam vozila Patria topom od 30 milimetara s protuoklopnim vođenim raketskim sustavom, što je jedan od projekata kontinuirane modernizacije u cilju povećanja vatrenе moći i mobilnosti. U području obuke zadaća je osmisli tečaj za razvoj borbenog vode kakav smo nekad imali u Šepurinama. To nam trenutačno nedostaje, moramo obuku naših dočasnika podignuti na višu razinu. Oni su ti koji čine razliku.

Hrvatsku ratnu mornaricu čeka uvođenje obalnog ophodnog broda u operativnu uporabu, uz modernizaciju ostalih sustava i platformi za nadzor mora. Naj složeniju zadaću ima HRZ, koji mora pripremiti infrastrukturu, provesti selekciju pilota i tehničara i obuku kako bi sve bilo spremno za 2020. godinu kada očekujemo na hrvatskom nebnu prva dva zrakoplova F-16 C Oluju i F-16 D Bljesak.

Trenutačno je u različitim vojnim i mirovnim misijama u svijetu više od 600 hrvatskih vojnika. To košta. Kritičari smatraju da je RH premala da bi toliko do-

ULAGANJE U VOJSKU
Ministar Krstičević posebice je zadovoljan jer su povećana sredstva za obranu, a time i ulaganja u opremu i ljudi

prinosila, dok drugi vide u tome samo veliku korist za dobivanje iskustva i izvrsnost. Tko je tu u pravu?

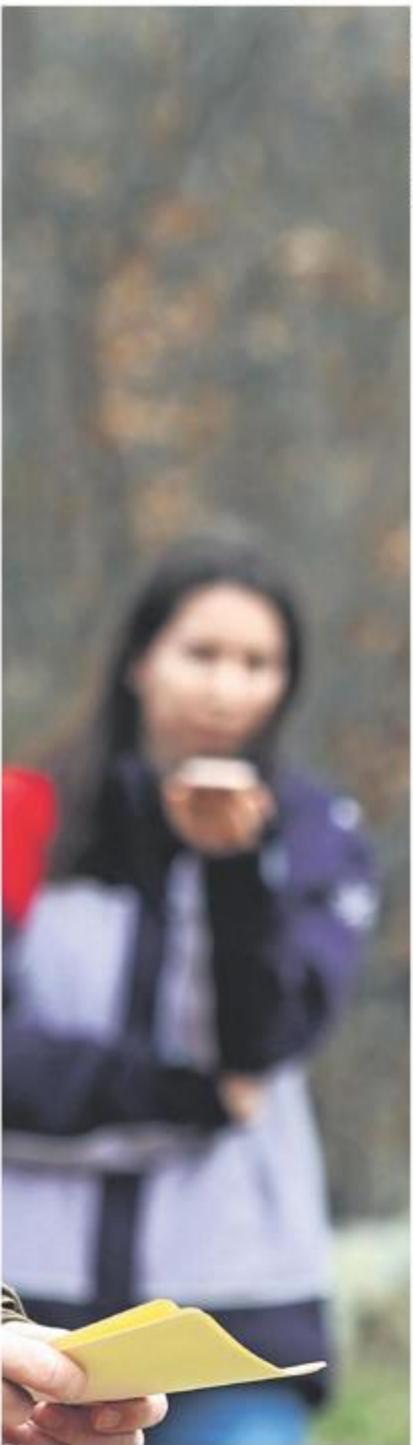
Smatram kako je vrlo važno da HV sudjeluje u mirovnim misijama diljem svijeta. To vam je kao i u nogometu. Ako trenirate, a ne igrate, to nema baš pretjeranog smisla. Nećete nikad znati koliko ste dobri, što trebate promijeniti kako biste bili još bolji. Tako je i kod vojnika. Sudjelovanjem u raznim misijama diljem svijeta, osim solidarnosti s našim saveznicima i prijateljima, doprinosimo i međunarodnoj sigurnosti, dobivamo priliku da se uspoređujemo s najboljima, usvaja-

mo mnoga iskustva. Naravno da osim toga prenosimo i naša iskustva iz Domovinskog rata našim saveznicima te promoviramo proizvode naše industrije. Članstvo u najmoćnijem vojnom savezu ima cijenu, ne možemo biti samo promatrači i očekivati kako će nas drugi štititi. Potrebno je reagirati na ugrozu na njezinu izvoru. Stoga ćemo i dalje s našim NATO saveznicima doprinositi miru u svijetu racionalno vodeći računa o finansijskim troškovima. No, osim što su mirovne misije trošak, one su i dobra prilika za naše gospodarstvo, za obrambenu industriju. S obzirom na to da su potpuno opremljeni i naoruža-

Važno je da HV sudjeluje u mirovnim misijama. To je kao u nogometu. Ako trenirate, a ne igrate, to baš nema smisla

ZI I AMERIČKI GENERAL IZ MINNESOTE

DUŠKO JARAMAŽ/PIXSELL

vatskog sabora jednoglasno potvrdio tu preporuku. Jednoglasno je bilo i Vijeće za obranu. Tko je još trebao potvrditi ovu preporuku da bi svi bili zadovoljni? Uistinu sam uvjeren kako je Vlada donošenjem Odluke o nabavi višenamjenskog borbenog aviona od dostavljenih ponuda izabrala najbolju.

Premda ste tu dobili široku političku potporu i dijelova oporbe, dio i dalje smatra da je potrošiti 400 milijuna eura u deset godina za avione neracionalno i radije bi te novce vidjeli uložene u vrtice i škole?

Uvijek možemo postaviti to pitanje, a to implicira i pitanje trebamo li mi uopće i vojsku? Prisjetimo se riječi prvog predsjednika dr. Franje Tuđmana 91. godine prilikom ustrojavanja ZNG-a kada je rekao da je oružana sila jedan od bitnih čimbenika za osiguranje suvereniteta, identiteta, opstojnosti države i naroda. Tako je i danas, bez jake vojske nema ni države. Poučeni prošlošću i razaranjima u Domovinskom ratu, svjesni smo kako bez sigurnosti nema ni prosperiteta ni gospodarske stabilnosti. Sigurnost je prvi preduvjet razvoja društva. Višenamjenski borbeni avion je u funkciji odvraćanja, to je strateška infrastruktura države. Pri donošenju Odluke bili smo racionalni. Bitne su nam škole, vrtići, zdravstvo, ali bitna nam je i sigurnost, u ratu smo se u to i te kako uverili. Nitko nije spremna ulagati svoj kapital tamo gdje nema sigurnosti. A bez ulaganja nema gospodarskog rasta ni razvoja, ali ni investicija, pa ni u vrtice, škole, bolnice...

Sastavni dio izraelske ponude bila je i industrijska suradnja, ali je taj dio još uvijek obavljen tajnom. Samo se spominje ZTC, tvornica streljiva i suradnja u obrambenom industrijskom sektoru?

Vodimo računa i o tome. Osim ugovora o kupnji višenamjenskih borbenih aviona, tijekom paralelnog procesa potpisat ćemo i ugovor o poslovno-gospodarskoj suradnji s Izraelom. Tu vidim golem potencijal za našu industriju, poljoprivrednu, tehnološki napredak. Na nama je koliko ćemo ovu priliku iskoristiti.

S obzirom na gotovo ratnu situaciju u kojoj je opet Izrael, je li mudro povezivati se geostrateški s takvim partnerom, na čiju politiku mnoge zemlje, a i dio politike u RH, ne gledaju s odboravljaju?

Želimo suradivati s najboljima. To Izrael zasigurno jest. Njihova je industrija među najboljima i najdinamičnijima u svijetu. Svakodnevno, već godinama, suočavaju se s raznim sigurnosnim izazovima i možemo puno toga naučiti od njih. Uostalom, imamo zajedničkog partnera, SAD, a i druge europske zemlje imaju vrlo dobru suradnju s Izraelom. Zašto bismo mi bili iznimka.

Može li se izračunati konkretna korist koju donosi posjedovanje

takve eskadrile u odnosu na Hrvatsku, koja ne bi imala takvu eskadrilu? Koja je razlika, što njome dobivamo?

Imali smo, na žalost, priliku uvjeriti se na vlastitoj koži što znači ne imati borbenu eskadrilu aviona početkom devedesetih godina. Bi li uopće došlo do rata da smo imali takvo oružje? Skupo smo platili našu slobodu. To su razlozi zbog kojih bi bilo neodgovorno od nas da se ponovno dovedemo u položaj kakav je bio 1991., da ponovno budemo razoruzani. Ne smijemo si to dopustiti zbog naših budućih generacija. Ne trebaju i oni prolaziti ono što smo mi u ratu prolazili.

Kada slijedi odabir 12 naših F16 i produženje resursa, kada će naši piloti, tehničari i inženjeri krenuti na obuku u Izrael?

Trenutačno smo u fazi izrade ugovora, a potpisivanje će biti u rujnu ove godine. Potpisat ćemo tri ugovora. Osim ugovora o kupnji aviona i ugovora o poslovno-gospodarskoj suradnji, potpisat ćemo i ugovor o strateškom partnerstvu. Već je pokrenuta izrada projektne dokumentacije za gradnju infrastrukture potrebne za višenamjenski borbeni avion. U tijeku je selekcija pilota i tehničara, a 2019. godine odlaze na obuku u Državu Izrael. Intenzivno radimo kako bi sve bilo spremno za 2020. godinu kada očekujemo prva dva aviona na hrvatskom nebu.

U razgovoru sa svojim kolegama čak ste ponudili da ubuduće HRZ obavlja za njih air policing (za Crnu Goru i Albaniju). Nije li to malo preuzetno i je li eskadrila od 12 zrakoplova dostatna za to jer bi to značilo i da dio morabit premješten iz Zagreba na jug?

Idemo korak po korak, prvo izgradnja infrastrukture, obuka pilota i tehničara, zatim kompletiranje eskadrile 2022. godine. Postizanjem pune operativne sposobnosti možemo govoriti o zadaćama air policinga za susjedne zemlje. Vjerujemo u sebe i u svoje mogućnosti, za hrvatskog vojnika, pilota ne postoji nemoguća zadaća, dokazali smo to u ratu.

Nedavno ste na motivacijskom sastanku s pilotima HRZ-a najavili da će imati posla i da će biti još akvizicija i nabave novih helikoptera, kao i protuavionskih raketnih sustava do 2025.?

Sve u svoje vrijeme. Vodimo računa o mogućnostima države. Naši helikopteri imaju vijek trajanja. Prelazak s istočne na zapadnu tehnologiju naše je opredjeljenje, a dinamiku će odrediti Dugoročni plan razvoja HV-a (DPR).

Strateški partner ovdje nam i daže ostaje SAD?

SAD je naš ključni partner u području obrane i sigurnosti. Nemjerljiv je njegov doprinos u operiranju HV-a raznim donacijama te obukom i školovanjem naših pripadnika. Puno su nam pomogli za ulasku u NATO, politički, ali i vojno. Već 22 godine priateljili smo i partneri s Nacionalnom gardom Minnesota tako da sam jako zadovoljan dostignutom razinom suradnje. Izuzetno mi je draga što je prilikom mog posjeta SAD-u

zapovjednik Nacionalne garde Minnesota general Jon Jensen prihvatio moj poziv i dolazi na 23. obljetnicu VRO-a Oluja u Knin. Hrvatska je ušla u klub korisnika F16 i Nacionalna garda Minnesota spremna je podijeliti svoja iskustva o F16 s HRZ-om.

set godina ni jedan hrvatski ministar obrane nije bio u Berlinu. U srpnju odlazim u Izrael. U službenom posjetu bio je austrijski ministar. Uistinu puno aktivnosti, a potez Srbije, za koji me pitate, više govori o njima nego o meni.

I dalje se spominje utrka u naoružavanju između Hrvatske i Srbije, pa mjeri njihove MiG-ove 29 i naše buduće F16. Vidite li i vi u tome utrku?

Ne! Svaka država ima pravo na obranu i zaštitu svojega suvereniteta. Nabava višenamjenskog borbenog aviona u funkciji je odvraćanja i zaštite suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti naše države.

Građnja sustava domovinske sigurnosti, za koji se vi stalno zalaže, bila je za javnost virtualna sve dok se nisu vidjeli pomaci u slučaju brojnih elementarnih nepogoda u proteklih godinu dana, zar ne?

Svi smo vidjeli što znači kad se cijelokupan sustav suprotstavi ugrozama. Primjeru ovogodišnje snježno nevrijeme i poplave kao posljedica tog nevremena. Reagiralo se pravodobno i, što je najvažnije, sinergijski. Svaka je sastavniča sustava preuzeala odgovornost za svoje područje djelovanja.

Posebno se radujem što su pođužete preventivne mjeru, čime su sprječene veće poplave. Sada idemo korak dalje. Prvi smo put održali protupožarne vježbe. Za razliku od prošle godine, osnovali smo i Operativno vatrogasno zapovjedništvo u Divuljama s modernim situacijskim središtem koje sada ima sposobnosti za praćenje stanja na požarištima u realnom vremenu. U Divuljama će se s jednog mjesta donositi odluke i zapovijedi o načinu i taktici gašenja požara.

Novi migrantski val već je krenuo iz Turske, susjedna BiH puca po šavovima. Situacija je opasna i za RH jer ona jedina od susjednih EU članica nije podigla žice na granicama. Smatrate li da će angažman policije biti dostatan ili će, kao u Madarskoj, Austriji i Sloveniji, morati biti uključena i vojska?

Nadzor granica isključivo je u nadležnosti MUP-a i mojeg kolege ministra Božinovića. Oni rade sjajan posao. Naravno da je HV uvijek spremna pomoći ako to bude potrebno, za to postoji zakonodavni okvir.

U trenutku odlaska u SAD situacija s Vladom postala je vrlo turbulentna, oporba navodno želi nove izbore. Plaćite li se ove krizne situacije?

Ovo nije nikakva krizna situacija! Govorim li o krizi, onda moramo spomenuti prošlu godinu kada je zbg situacije oko Agrokora bilo ugroženo na desetke tisuća radnih mjesto te je prijetio krah našeg gospodarskog sustava.

Vlada je brzo i odgovorno prišla rješavanju krize te tako sačuvala brojna radna mjesta. Danas Vlada ima stabilnu većinu u Hrvatskom saboru i nastavljamo s njezinom programom, s naglaskom na zaštitu vitalnih nacionalnih interesa.

ni hrvatskim proizvodima, naše vojnikinje i vojnici najbolji su promotori hrvatske industrije. Nije tajna da je nakon posjeta mojem izaslanstvu našim postrojbama u Litvi ugovoren isporuka znatne količine kaciga koje proizvodi Šestan-Busch u Prelogu, a da su u Poljskoj započeli pregovori o zajedničkoj proizvodnji jurišne puške za poljsku vojsku između njihove državne tvrtke i našeg HS-a iz Karlovca. Na taj način MORH nije samo trošak već i generator rasta, razvoja i zapošljavanja, i to vruhunskih stručnjaka u iznimno sofisticiranoj industriji.

Jedan od zadataka bila je obnova eskadrile borbenih zrakoplova, odabran je rabljeni izraelski F16 i pred potpisivanjem ste ugovora. I dalje se polemizira s time da ćemo novac potrošiti na suviše stare zrakoplove?

Polemika je uvijek bilo i bit će ih. Bilo bi ih i da smo kupili nove zrakoplove, bilo bi ih da smo se odlučili za bilo koju od opcija. Ovaj smo postupak od samog početka vodili odgovorno i transparentno. Stručni tim Ministarstva obrane dao je preporuku kako je za nas najbolja izraelska ponuda. Vidjeli smo kako je Odbor za obranu Hr-